

להמריכו זליחה

גליון מא • פרשת מטו"מ תשפ"ד

מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

ניצוצי חיזוק ואמונה

כניני הפרשה

פתגמין קדישין ומרגניתין שבין שושמעו מפי'ק הגה"צ מורינ'ו שליט"א בשעה של קורת רוח ובשבילי דאורחא

נקמת ה' במדין

מורינ'ו שליט"א דיבר לרבים בענין 'נקמת ה' במדין' כבימים ההם בזמן הזה, ובתוך הדברים אמר: ולמעשה הרי כל התאווה הוא דבר כלה ונאבד, זה לא שיה אפילו נזיד עדשים, הוא שוא אמיתי, כנאמר "העבר עיני מראות שוא" (תהלים קיט, ל"ז). צריכים לזה הכרה ברורה כי כך הוא, ושהתגברות על זה הוא התיקון הגדול ביותר שקיים, אין דבר טוב ונעים בעולם הזה ובעולם הבא, אין רחמנות גדולה מכך שהאדם מרחם על עצמו אם הוא נותן את שמירת הברית להקב"ה כראוי.

אם דבר זה ברור אצלנו זענען מיר געראטעוועטע מענטשן!
[אזי אנחנו אנשים ניצולים!]
ורבינו כתב בח"ב תורה פי"ג ששמירת הברית הוא המשיח של האדם, משיח ברוחניות ומשיח בגשמיות, **אין לך דבר טוב יותר מזה!**
(שובב"ם שנת תשס"ב לפ"ק)

לאור הזמן

ההבדל בין עצבות למדידות

אנו נמצאים בימי בין המצרים, עבודת הימים הללו הם הבכיה על החורבן, אך כל זאת בבחינה של מרידות על המצב בו אנו נמצאים ועל גלות השכינה, אך חלילה להכניס בזה עצבות אשר כל כולה סטרא אחרא! וההבדל בין עצבות למרידות הוא, שאחר מרידות ועצב מען זך לערנען און דאווענען [מתיישבים ללמוד ולהתפלל], ואילו אחר העצבות גייט מען שלאפן [הולכים לישון]... וכדי לעורר גאולתינו ופרדות נפשינו הוא ע"י אמירת תהלים אשר שם מונחים כל ליבות בני ישראל. ובפרט שגבו ימי שבת קודש בימים אלו כמבואר בספח"ק, ואסור לנו ליתן ליצה"ר חפצו ורצונו - עלינו להתמלא ביום שבת קודש בשמחה כך שישאר רשומא ממנה על כל השבוע כולו... (צפרא דשבתא פנחס שנת תשפ"ד לפ"ק)

זכרתי ימים מקדם"

תפילה - מיטודי הרהרות

ישנם דברים שהם יסודי ועיקרי היהדות, אך עניות ופגעי הזמן וכל הקורות עמנו בגלות גרמו לכך שדברים יסודיים אלו נשכחים ולא מדברים מהם, שוכחים שיש לדבר מזה.

'זכרתי ימים מקדם' בענין עבודת התפילה, איך השלש תפילות ביום היו אבן יסוד ועיקר מרכזי ביהדות, הן בכללות בכלל ישראל, ובמיוחד אצל הבעל שם טוב הקי זי"ע ואצל רביה"ק זי"ע, ובאמת שראו זאת עין בעין אצל אנשי שלומינו.

השיחת חברים והדיבורים בין אחד לשני היו בענין התפילה, השיג ושיח היה סביב עבודת התפילה.

וככל שהיו עוסקים בעבודת התפילה כך היו מקבלים דיבורים עליה, וכמאמר רביה"ק (ליקו"מ קמא סימן י"ט אות ט') על הפסוק (תהלים קג, כ) "עשי דברו לשמע בקול דברו" שכאשר צדיקים עוסקים בדבר מה, הם מקבלים חידושים ודיבורים מהש"ת על אותו ענין.

ולכן מי שעוסק בענין שלוש תפילות ביום יש לו דיבורים, מדברים ועוסקים בזה, וכל-שכן כשעוסקים בזה יחד עם לימוד ספרי רביה"ק - דארטן איז דאך מתוק מדבש צו ערדן אויף דעם ענין פון עבודת התפילה [-שם הרי מתוק מדבש לדבר בענין עבודת התפילה].

הענין של 'הקובע מקום לתפילתו' בשלוש תפילות ביום אכן היווה אצלנו מקום עיקרי ממש! מקום עיקרי! דיברו מזה; עסקו בזה; ואלו הדיבורים והעסק בזה היו נושאים פירות אצל האדם:

'מנחה כשאוה' כמו ערב ראש השנה

הגה"ח רבי יחי צחק בענדער זכרונו לברכה היה רגיל לספר שבאומאן היה מנחה פשוטה של יום חול דבר יום ביומו כמו מנחה של ערב ראש השנה! וכאשר באו לפעמים אנשים מקהילות אחרות לבקר בברסלב ונכנסו לבית המדרש להתפלל מנחה, הם התפלאו על המנחה שראו עיניהם, כאשר הם מתבטאים שזו מנחה של ערב ראש השנה! מתפילות 'פשוטות' כאלו מתעלים ומתרוממים! קונים עולם

הבא! בונים את עצמנו! בונים עולמות שלמים!

הרהרות והרוחניות של כל רזום

צריך לעסוק בזה, להרבות בעסק ענין שלוש התפילות ביום, כי הן המה הרוחניות של היום, והם כל החיות של היום! צריך לדבר ולעסוק בזה בכל עת, וכמעט כל אחד שרק 'נגע' בברסלב - עם קצת רצינות - תיכף היה נעשה אצלו שינוי בעבודת התפילה, עס איז געווארן א אנדער דאווענען! [-התפילה השתנתה לגמרי].

לעשות התלהבות וחממות הלב

והנה יש שהאדם עומד בשעת התפילה וליבו כל עמו, אין לו חשק והתלהבות אל התפילה, על זה בא רביה"ק ומאיר לנו עצה כדת מה לעשות (שיחות הר"ן אות ד'): 'בענין התפילה, לפעמים אין להאדם שום התלהבות בהתפילה, וצריכין לעשות לעצמו התלהבות וחממות ולב בוער להתפילה'.

והיינו אם האדם רואה שאין לו התלהבות לתפילה, המוח והלב חתומים וסתומים, וכל-שכן כל מה שעובר על האדם עניינים שונים המפריעים לתפילה, מייעץ רביה"ק עצה עמוקה, לעשות לעצמו התלהבות! דהיינו שיתחיל להתפלל בהתלהבות כאילו יש לו באמת התלהבות! לעשות לעצמו חממות ולב בוער, לעשות לעצמו כמתפלל בכוונה, עד שאכן עייז יגיע וישגי להתפלל בכוונה.

וממשיך רביה"ק: 'כמו למשל שנמצא לפעמים שהאדם עושה לעצמו רוגז עד שבא לכלל כעס ונתרגז, כמו שאומרים העולם בלשון אשכנז 'ער שניצט זיך א רוגז' - והוא דבר ידוע שכאשר האדם עושה את עצמו שהוא בכעס, אזי הוא נעשה באמת בכעס ומתרגז... - 'כמו כן בקדושה בענין התפילה צריכים לפעמים לעשות לעצמו רוגז ויעשה לו חממות ותבערת הלב בדיבורי התפילה, 'אזוי ווי איינער שניצט זיך א רוגז', ועל ידי זה יבוא אחר כך באמת להתלהבות וחממות הלב בהתפילה, ויזכה שיבער ליבו להשם יתברך, ויתפלל בהתלהבות גדול'.

המשך בעמוד ב

מכתבי הגה"צ מורינא שליט"א
לאור הזמן והפרשה

לשטם אתם

ב"ה עש"ק ויחי תשל"ב ירושלים עיה"ק
ת"ו בב"א

אל כבוד יד"נ ולבבי היקר הרה"ח ר' חיים
שלמה ראטענבערג שליט"א ושלמיה ישגא
לחדא עם כל אשר אתו ועמו ה' עמהם לעולם
יחיו ויתענגו על רוב עוזו ושלומו.

יקרת מכתבך הגיעני, ולא דבר ריק הוא
ההשתוקקות לארץ ישראל. מוהרנ"ת זצ"ל
כותב (הל' ברכת הפירות ה"ד אות ד') שכל
התורה כולה מבראשית שפירש"י ז"ל שלא
יאמרו לסטים אתם ולהראות שארץ ישראל
שייכת לישראל, לשורש נשמותינו, וכל
הסיפורים הק' של תורתנו הוא שהאבות נסעו
לארץ ישראל, ושמשה רבינו ע"ה הוליך את
ישראל לא"י. כלומר שכל התורה הק' מראש
ועד סוף - הכל ארץ ישראל.

וב"ה שיש לנו רבי שהוא כלול מכל
הקדושות, ואין דבר קדושה שלא אחז בו
בתכלית השלימות. ובזה רואין שלימותו של
רבינו הק', שגם בקדושת א"י הי' קשור בכל
נשמתו. ובליקוטי מוהר"ן כותב רבינו שצריך
להתפלל שהצדיקים יהי להם חשק לא"י,
וב"ה שאנו יודעים מארץ ישראל בבירור
המדמה, שאין הקליפות והרע של החילוניים
מזיקות לנו, כאשר נראה ונדמה לאחרים שאין
יכולים להפריד את אר"י מקליפת הערב-רב,
ועי"ז ממילא פוגמים בקדושה שרשית כוז
בלא יודעים.

כתבתי לך כמדומה פעם, וזה כתבתי
מקרוב להצ' ר' שמשון שווארץ שליט"א,
שמובא מהרה"ק רבי צדוק הכהן זי"ע (ספר
פרי צדיק) על המדרש "כְּמִגְדַל דְּדָוִד צְאֲוֹרְךָ"
(שה"ש ד', ד') - זה בית המקדש (ילקו"ש שה"ש
רמז תתקפח), למה, מפני שכמו שהצואר
מקשר את הראש להגוף, כן המקום שיקושר
העולם הזה עם העולמות העליונים הוא מקום
הנקודה הזאת של בית המקדש. וידוע מהרב
מטשעהרין זצ"ל שכל קדושת אר"י הוא נמשך
מקדושת האבן שתיה.

ושלום וחיים באוות נפש

יעקב מאיר שכטער בן ח' דינה

תשובה: בענין עבודת 'תיקון חצות' טוב
להתחיל בהדרגה, הן בכמות והן באיכות, כגון לקום
בחצות בכל ערב ר"ח, או בכל ליל שישי, ואחר כך
להוסיף גם כן בלימוד אח"כ, ואם מרגישים חיות
ויכולת יותר - מה טוב.

שאלה: יש לי תשוקה גדולה בכל עת לערוך
'תיקון חצות', אך עדיין לא עלתה בידי להיכנס
בזה, האיך אפשר להתגבר וליכנס בהעבודה
הקדושה של תיקון חצות אשר רביה"ק הזהיר
עליה כל כך?

מעשיות ועובדות מחכימות מאוצרו של
מורינא הגה"צ שליט"א מסודר על פי נושאים

פניני הסיפור

"עננה" (יב)

'בשובי מדרכי וחייה'

מעמיקה, הגיעה למסקנא שכפי שהם מכירים את
רוטשילד הרי הוא בעל מידות טובות ואציל נפש,
ומן ההגיון הישר שאינו מתכוין לרעה, וכל הפיטורין
לא היו אלא בדוחק, כי באמת אדרבה הוא זקוק
לך ורוצה שתשוב אליו לעבודה, לכן הוא מודיע
לכל בעלי המפעלים שלא יקבלו, כדי שעל ידי
כך תעשה את חשבון נפשך, כי הוא חפץ ללמדך
ליישר מידותיך שלא תגיס דעתך עליך ותתנהג
בנימוס ובהכנעה, ותשוב חזרה על מכוונך כאיש
אמונו כאשר היית מקדמת דנא.

ואמנם כן היה. הוא חוזר אל אדונו הראשון
בבקשת סליחה בהכנעה, ומיד קבלו בסבר פנים
והשיבו על כנו, כמשפט הראשון, וישב שם עד סוף
ימיו.

הלימוד מסיפור זה הוא, שיש והאדם נמצא
ח"ו במוקצה - עליו לדעת שכל הכוונה העליונה
בצער ובעגמו"נ שפקדוהו היא לטובתו הנצחית,
וטובה מרדת אחת בלבו של אדם יותר ממאה
מלקות, וכיניע לה' וילך ויבקש את הקב"ה,
ויושיעו ממצוקתו, ושב ורפא לו, כי כל מה דעביד
רחמנא לטב עביד.

הבארן רוטשילד, גדול העשירים בדורו,
העסיק אדם אחד שהיה ממונה על החשבונות
ומנהל עסקיו. הלה נחשב כיד ימינו של הנגיד. עקב
כך זכה עליו דעתו, עד שברוב הזמן החל לזלזל גם
באדונו, בשכחו על ידי מי הגיע לגדולתו.

לא רבו הימים ואדונו שהרגיש בגאוותו ובגסות
רוחו, נתן לו כתב פיטורין ושליחו ממנו. בתחילה
לא חשש הפקיד מאומה, לבו היה סמוך ובטוח
שבכל מקום שיציג את מועמדותו יתקבל בסבר
פנים יפות ובכבוד, כי הרי בסופו של דבר היה
מנהל עסקיו של אחד מהעשירים הגדולים שעל
פני תבל. אך למגינת לבו לא כן היה. הוא הציע
עצמו לתפקיד חשוב בבית חרושת גדול, ולאחר
ימים ספורים קיבל תשובה שלילית. הדבר חוזר
ונשנה, בכל מקום באוואו אמרו לו להתין, ולבסוף
לא קבלוהו.

לאחר חקירה קצרה נודע לו כי אדונו הראשון,
הבארן רוטשילד בכבודו ובעצמו, מכשילו שלא
יתקבל לעבודה בשום מקום. הוא שב לביתו בלב
נשבר ונדכה. אמרה לו אשתו, כי לאחר התבוננות

המשך ממעמד א'

דאודד בשמלא ובארעא

והנה רביה"ק על אף שאחז במדריגות רמים ונשגבים עד מאוד, עם כל זה הוא התייחס לאנשים מיעוטי ערך כערכנו ללמדנו אחרות
חיים, וכדאיאת בוהור הקדוש (בראשית ל"א ע"ב) על הצדיק שהוא 'אחיד בשמיא ובארעא', הוא דיבר בקדשו אלינו בכל מיני עצות
להחזיק בעבודת התפילה, וכאשר הלב אטום והמוח חתום וסתום אזי העצה היעוצה של הצדיק הוא - לא להרפות! לא לעזוב את
התפילה הקדושה! **נישט אפלאן דעם הייליגן דאווענען!**
כי חלילה אם יעלה ביד הבעל דבר להזיז את האדם מעבודת שלוש התפילות ביום, מי יודע לאן יוכל להגיע... **על כן אסור להרפות
ולומר נושא בענין זה! מען דארף טוהן אין דעם און שטייגן אין דעם! [-צריך לעסוק בזה ולהתעלות בזה].**

ניצוץ אחד
כשהאדם מתבונן שהוא ס'ה נברא, אין לו במה להתגאות!

ניצוץ קודש ממאמרי מכתבי הגה"צ מורינא שליט"א

